

Ναυτίλος

THE **NAUTILUS** NEWSLETTER OF THE MARITIME MUSEUM OF CHIOS

Η εποχή
των Εξερευνήσεων

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΧΙΟΥ

Νº 5

06-2017
05-2018

Ναυτίλος ονομάζεται κυρίως ο ναυτικός,
ο ναύτης και γενικά ο ναυτιλλόμενος.

Nautilus (from Greek ναυτίλος,
'sailor').

Περιεχόμενα In this issue

Η εποχή των Εξερευνήσεων
The Age of Discovery

3

Μεγάλοι Εξερευνητές
Great Explorers

4

Έλληνες Εξερευνητές
Greek Explorers

5

Santa Maria

6

Χριστόφορος Κολόμβος
Christopher Columbus

7

Νικόλαος Κωστή Λως (1919-2017)
Nicolaos Costi Los (1919-2017)

8

Νέα και εκδηλώσεις
Events held at the Museum

10

Συλλογή Χριστοφόρου Σαλιάρη
Christopher Saliaris' Collection

12

Α/Π «Δημήτριος Πατέρας»
SS 'Dimitrios Pateras'

13

Μουσική Βραδιά στο Μουσείο
Musical Evening / Athenian Rhapsody

14

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΧΙΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΛΥΚΑΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΕΥΓΕΝΙΑ ΦΑΦΑΛΙΟΥ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΕΝΤΥΠΟ
ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ & ΜΑΡΟΥΚΩΣ ΠΑΤΕΡΑ
Στεφάνου Τσουρή 20, 821 32 Χίος
ANASTASSIOS & MAROUKO PATERAS'
PUBLIC BENEFIT FOUNDATION
20, Stefanou Tsouri str., Chios, Greece
T: (+30) 22710 44139 E: naftmusi@otenet.gr
www.chiosnauticalmuseum.gr

editorial

Έργο Ζωής

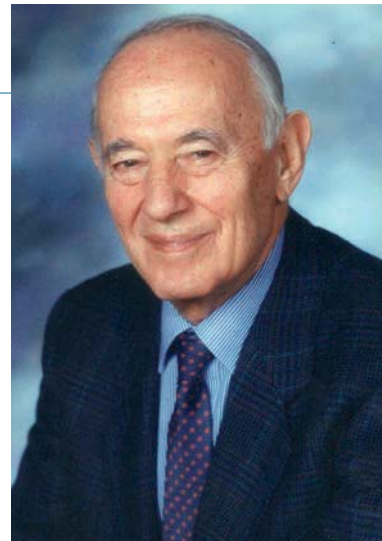
Το φετινό τεύχος είναι αφιερωμένο στη μνήμη του αείμνηστου Νικολάου Κ. Λω, πρωτεργάτη της δημιουργίας του Ναυτικού Μουσείου της Χίου.

Ένα όραμα, που με την άοκνη προσπάθειά του και με τη συνδρομή των απογόνων της οικογένειας των Αναστασίου και Μαρουκώς Πατέρα έγινε πραγματικότητα.

Έτσι το όνειρο όλων των συντελεστών του Χιώτικου ναυτικού θαύματος να αποκτήσει η Χίος ένα ευπρόσωπο και σημαντικό σπίτι – μουσείο έγινε πραγματικότητα το καλοκαίρι του 1994.

A life's work

This year's Museum newsletter is dedicated to the memory of the late Nicholas C. Los. He was the founding creator of the Maritime Museum in Chios. His vision was realised, together with his relentless effort and the contribution of the descendants of Anastassis and Marouko Pateras. In this way, when Chios gained this notable and important residence-museum in the summer of 1994, the aspiration of all who participated in the Chian nautical miracle was made reality.

Ομοίωμα Πολεμικού ιστιοφόρου Norske Lowe (Βόρειος Λέων, 17ος αι.), έργο Γιάννη Πλατιά. Πρωτότυπο πλοίο μήκους 150 ποδιών (46 μ.). Αναπαριστά δανέζικο πολεμικό ιστιοφόρο 3ης κατηγορίας με 70 πυροβόλα σε δύο καταστρώματα.

Model of the sailing warship Norske Lowe (North Lion, 17th c.) by Y. Platias. Prototype ship was about 150 ft. (46m) long. This ship model shows 3rd rate Danish sailing warship with 70 guns on 2 full gun decks.

Η εποχή των Εξερευνήσεων

Μεγάλες εξερευνήσεις χαρακτηρίζονται τα υπερπόντια ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν από τα μέσα του 15ου ως τα μέσα του 16ου αιώνα.

Τα τρομερά αυτά ταξίδια, δεν έγιναν εν ριπή οφθαλμού, αλλά υπήρξαν κάποιες συνθήκες οι οποίες ευνόησαν τη διοργάνωσή τους.

Τα κυριότερα αίτια που κατέστησαν τα ταξίδια αυτά αδήριτη ανάγκη είναι:

- η παρεμπόδιση της μεταφοράς ασιατικών προϊόντων στην Ευρώπη μετά τη διείσδυση των Οθωμανών στη δυτική Ασία.
- η εξάντληση των κοιτασμάτων χρυσού και αργύρου στην Ευρώπη.
- το μονοπώλιο του εμπορίου μπαχαρικών από τους Βενετούς.
- η ανάπτυξη εθνικών κρατών στην Ευρώπη και ο ανταγωνισμός τους.

Υπήρξαν επίσης κάποιοι παράγοντες που ευνόησαν τη διεξαγωγή των μεγάλων αυτών ταξιδιών. Αυτοί ήταν:

- η τελειοποίηση των ναυτικών οργάνων όπως της πυξίδας, του αστρολάβου, του πορτολάνου και άλλων.
- η μεγάλη ανάπτυξη της γεωγραφίας κατά τον 14ο-15ο αιώνα που συνεπάγεται λεπτομερείς χάρτες και ακριβέστερους όσο προχωρούν οι εξερευνήσεις κ.α. και
- η ναυπήγηση ενός νέου είδους πλοίου, της караβέλας, ενός μεγάλου και σταθερού πλοίου με μακρόστενη πλώρη και ιστία που εξασφάλιζαν υψηλές ταχύτητες. Τα υπερπόντια ταξίδια έγιναν ασφαλέστερα και πιο γρήγορα.

Με αφετηρία λοιπόν τις νέες ανακαλύψεις αρχίζει μια τρομερή οικονομική άνθηση – η απαρχή του καπιταλισμού – και ξεκινά ένας νέος Ευρωπαϊκός πολιτισμός που οδηγεί μακριά από τη στενή και ξεπερασμένη μεσαιωνική αντίληψη για τον κόσμο.

The Age of Discovery

The mid-15th to the mid-16th century were characterised by the great voyages of discovery.

These incredible voyages were not completed by chance, but because of certain imperatives which helped in their organisation.

The main reasons for this urgency were:

- *the spread of the Ottoman empire in west Asia, which blocked trade from the East*
- *the reduction of prospecting for gold and silver in Europe*
- *the Venetians' monopoly of the spice trade*
- *the development of European nation states and their competitiveness.*

There were other factors which were conducive to these great voyages of discovery:

- *the improvement in nautical instruments, such as the compass, astrolabe, portolan charts*
- *the great developments in geography in the 14th-15th century which resulted in detailed and more accurate maps.*
- *as innovations progressed etc. so did the building of new types of ship, the caravel, a large and stable vessel with an oblong foredeck and sails which enabled high speeds at sea - overseas voyages became safer and quicker.*

The basis of these new discoveries laid the foundations of great economic prosperity – and the beginning of capitalism – as well as the start of a new European culture far removed from the narrow and outdated Medieval view of the world.

Οι ευρωπαίοι άρχισαν από τα τέλη του 13ου αιώνα να εξερευνούν τον κόσμο. Ο **Μάρκο Πόλο** έφθασε μέχρι την Κίνα ανοίγοντας το δρόμο του μεταξίου και της γνώσης.

Μετά από ενάμισι αιώνα, ο **Χριστόφορος Κολόμβος** προσπαθώντας να βρει δρόμο προς την Ινδία, ανακαλύπτει την Αμερική.

Μερικά χρόνια αργότερα, το 1488, ο **Βαρθολομαίος Ντιάζ** φτάνει στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας στη Νότια Αφρική. Τον ακολούθησε ο **Βάσκο ντα Γκάμα** όπου συνέχισε το ταξίδι από το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας μέχρι την Ινδία, όπου και έφθασε το 1498.

Ο **Αμέρικο Βεσπούτσι** πρώτος απέδειξε ότι η Βραζιλία και οι Δυτικές Ινδίες δεν αποτελούν τις ανατολικές παρυφές της Ασίας, όπως αρχικά εικαζόταν από τα ταξίδια του Κολόμβου, αλλά, αντιθέτως, αποτελούσαν μία εντελώς ξεχωριστή ήπειρο άγνωστη έως τότε στους Αφρο-Ευρασιάτες.

Τον 16ο αιώνα ο **Φερδινάνδος Μαγγελάνος** παραπλέει με στόλο 5 πλοίων τον πορθμό στη Νότια Αμερική όπου φέρει και το όνομα του μέχρι σήμερα και καταφέρνει να κάνει το γύρο της Γης. Δεν κατάφερε να ολοκληρώσει το ταξίδι του προς τα Δυτικά, καθώς σκοτώθηκε στο νησί Μακτάν των Φιλιππίνων. Αξιωματικός πλοηγός του πλοίου *Βικτώρια*, του μοναδικού από τα 5 πλοία που ολοκλήρωσε το γύρω της Γης ο Χιακής καταγωγής **Φραγκίσκος Άλμπο** καθώς και κάποιος ναυτικός **Νικόλας**, με καταγωγή από το Ναύπλιο.

Από τους τελευταίους μεγάλους εξερευνητές ήταν ο **Τζέιμς Κουκ** που έπλευσε δύο φορές το γύρο του κόσμου στα μέσα του 18ου αιώνα.

GREAT EXPLORERS

Europeans started to explore the world from the end of the 13th century.

*By reaching China, **Marco Polo** opened the 'Silk Route' and the gateway to further knowledge.*

*A century and a half later, whilst attempting to find a route to India, **Christopher Columbus** discovered America.*

*A few years later in 1488, **Bartholomeus Diaz** reached the tip of the Cape of Good Hope in southern Africa.*

***Vasco da Gama** followed on by continuing the voyage from the Cape of Good Hope to India, which he reached in 1498.*

***Amerigo Vespucci** was the first to prove that Brazil and the West Indies were not on the outskirts of Asia, as was believed at the time of Christopher Columbus's travels. In fact quite the opposite, they were in a completely separate continent, up until that point completely unknown to Afro-Eurasians.*

*In the 16th century **Ferdinand Magellan** together with a fleet of five ships, neared the South American strait which now bears his name and circumnavigated the globe. He did not manage to finish the voyage towards the West, because he was killed on the Filipino island of Mactan. The only ship out of the original five which completed the circumnavigation was the Victoria, on board was a navigating officer, **Francisco Albo** originally from Chios as well as a mariner named **Nicolas** from Nafplion.*

*The last of the great explorers was **James Cook** who circumnavigated the world twice in the middle of the 18th century.*

Διαχρονικά οι Έλληνες έχουν αποδείξει την ιδιαίτερη σχέση που έχουν με τη θάλασσα. Οι εξερευνήσεις, τα θαλάσσια ταξίδια ήταν και παραμένουν τρόπος ζωής. Σπουδαίοι Έλληνες θαλασσοπόροι και εξερευνητές στο πέρασμα των αιώνων έχουν αφήσει το στίγμα τους στην εποχή των ανακαλύψεων.

Έλληνες Εξερευνητές

Ο **Πυθέας ο Μασσαλιώτης**. Είναι γνωστός για το ταξίδι που πραγματοποίησε στις θάλασσες της βόρειας Ευρώπης.

Ο **Ευθυμής** καταγόμενος από τη Μασσαλία υπήρξε θαλασσοπόρος, εξερευνητής και γεωγράφος του 6ου ή 5ου π.Χ. αιώνα. Ο δεύτερος γνωστός Έλληνας που, μετά τον **Κωλαίο τον Σάμιο**, πέρασε τις Ηράκλειες στήλες και ανοίχτηκε στην Έξω Θάλασσα. Εξερεύνησε τις ακτές της βορειοδυτικής Αφρικής φθάνοντας μέχρι τις εκβολές ενός μεγάλου ποταμού, του Νίγηρα ίσως ή πιθανότερα του Σενεγάλη.

Ο **Ίππαλος ο Κυβερνήτης** ήταν Έλληνας θαλασσοπόρος, γεωγράφος, χαρτογράφος και μετεωρολόγος του 1ου π.Χ. αι.

Ο **Τιμοσθένης** (3ος αι. π.Χ.) καταγόμενος από τη Ρόδο, ήταν συγγραφέας και ναύαρχος του στόλου του Πτολεμαίου Β΄ του Φιλαδέλφου στους εναντίον του Αντιγόνου Β΄ πολέμους του (266 ως 245 π.Χ.), καθώς επίσης θαλασσοπόρος, γεωγράφος και σπουδαίος χαρτογράφος. Ήταν ο δημιουργός του δωδεκάβαθμου ανεμολογίου.

Ο **Δον Θεόδωρος Γκριέγκο** (Θεόδωρος ο Έλληνας) ήταν Έλληνας θαλασσοπόρος με καταγωγή από νησί του Αιγαίου και εξερευνητής της Αμερικής. Θεωρείται ο πρώτος Έλληνας που έφτασε στην Αμερική.

Ο **Κοσμάς ο Ινδικοπλεύστης** («αυτός που έπλευσε στον Ινδικό») ήταν Ελληνικής καταγωγής έμπορος από την Αλεξάνδρεια και αργότερα μοναχός, ο οποίος έζησε τον 6ο μ.Χ. αιώνα, και που την εποχή του Ιουστινιανού ταξίδευε για εμπορικούς λόγους, φτάνοντας μέχρι την Ινδία.

Ο **Ιωάννης Φωκάς ή Απόστολος Βαλεριάνος**, γνωστός με το ισπανικό όνομα **Χουάν ντε Φούκα** (Juan de Fuca, Βαλεριάνο Κεφαλονιάς, 1536 – Κεφαλονιά, 1602) ήταν Έλληνας θαλασσοπόρος, που εξερεύνησε τις δυτικές ακτές της Βορείου Αμερικής για λογαριασμό του ισπανικού θρόνου. Το όνομά του δόθηκε σε στενό ανάμεσα στην νήσο Βανκούβερ και τις ΗΠΑ, το οποίο οδηγεί στο λιμάνι του Βανκούβερ.

Ο **Πέτρος Μαρτίνος** καταγόταν από το Ηράκλειο της Κρήτης και γεννήθηκε περίπου το 1510-1516. Το 1540 ακολούθησε τον Πέδρο ντε Βαλντίβια στην κατάκτηση του Περού.

Ο **Ευστράτιος Ιωάννου Ντελάρωφ**, (περ. 1740 - 1806) ήταν Ελληνικής καταγωγής Ρώσος ναυτικός, ο οποίος υπηρέτησε σε Ρωσικές ναυτικές επιχειρήσεις εμπορίου της γούνας στη Ρωσική Αμερική. Ήταν ο πρώτος ιστορικά τεκμηριωμένος Έλληνας εξερευνητής και έμπορος που έφθασε στην Αλάσκα.

Ο **Επαμεινώνδας Δημόπουλος** συμμετείχε σε αποστολές εξερεύνησης της Ανταρκτικής. Ήταν Μηχανικός Αεροσκαφών με σπουδές στο MIT, γιος Ελλήνων μεταναστών στις Η.Π.Α. Γνωστός με το όνομα E. J. Demas το 1928 πήρε μέρος στις εξερευνητικές αποστολές του Ναυάρχου Byrd στο Νότιο Πόλο.

GREEK EXPLORERS

From time immemorial, Greeks have proved their special relationship with the sea, with voyages of discovery being a way of life, both in the past and present. Many great Greek navigators and explorers have left their mark on the age of discovery over the centuries.

Pythias of Massalia, known for sailing the seas of northern Europe.

Euthymenes, also from Massalia, was a navigator, explorer and geographer from the 6th or 5th century BC. He was the second Greek, after Colaeus of Samos, known to have crossed the Herculean straits (present day Gibraltar) and go beyond the Outer Sea. He explored the north-western coast of Africa, reaching the estuary of a large river, possibly either the Niger or more likely the Senegal.

Hippalus, the Captain, was an Ancient Greek navigator, geographer, cartographer and meteorologist from the 1st century BC. Timosthenes (3rd cent. BC) was an Ancient Greek writer originally from Rhodes and admiral of Ptolemy II Philadelphus' fleet in the Second Syrian war (226-245 BC). He was also a navigator, geographer and an eminent cartographer, as well as the creator of the 12-point wind chart.

Don Teodoro Griego, (Spanish for Theodore the Greek), was a Greek navigator, from an Aegean island, who explored America. He is thought to be the first Greek to reach America.

Cosmas, the Indian-Sailor (nicknamed 'he who sailed to India'), was a 6th century AD Greek merchant from Alexandria, who later became a monk. He did a number of trading voyages ending up as far as India, during the time of Justinian I.

Ioannis Fokas or Apostolos Valerianos, a Greek navigator (born in Valeriano, Cephalonia 1536, died 1602 in Cephalonia), is renowned under the Spanish name **Juan de Fuca** for exploring the west coast of North America, on behalf of the Spanish throne. The strait between the island of Vancouver and the USA, which leads into the port of Vancouver, bears his name.

Petros Martinos, born approximately between 1510-1516, from Herakleio, Crete, followed Pedro di Valdivia, in the conquest of Peru in 1540.

Efstratios Ivanovitch Delaroff (approx. 1740-1806). In Russian, was a Greek-born Russian seafarer, who served in fur-trading shipping companies in Russian-America. He was the first historically documented Greek explorer and trader to reach Alaska and was born in 1740 in Ottoman Macedonia.

Epaminondas Dimopoulos was a Greek engineer who took part in the exploration of Antarctica. He was the son of Greek immigrants in the USA and an aeronautics engineer, who studied at MIT. He was known as E.J. Demas and took part in exploratory missions to the North Pole with Admiral Byrd in 1928.

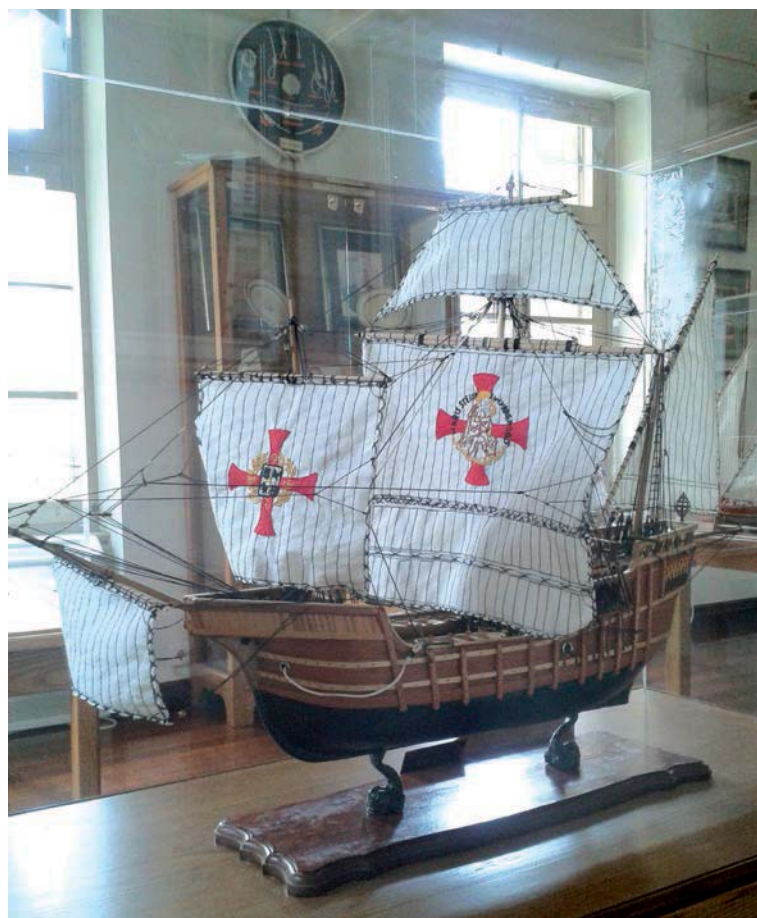
SANTA MARIA

Με αφορμή το έκθεμα SANTA MARIA (αρ. εκθ. 110)

Το *Santa Maria* είναι ίσως το γνωστότερο πλοίο στη ιστορία, η ακριβής όμως αναπαράστασή του καθίσταται αδύνατη λόγω έλλειψης απαραίτητων πληροφοριών. Το *Santa Maria* ήταν ένα παλιό και σχεδόν άχρηστο πλοίο το οποίο απέπλευσε με ναύαρχο το Χριστόφορο Κολόμβο τον Αύγουστο του 1492.

Πέντε μήνες αργότερα ναυάγησε σε ύφαλο στα ανοιχτά του νησιού Ισπανιόλα. Όταν διαλύθηκε η ξυλεία του χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή κατοικιών. Λόγω των ελάχιστων πληροφοριών που υπάρχουν σχετικά με την μορφή αυτού του πλοίου, το μόνο που μπορεί να αναπαραστήσει κανείς είναι μία χαρακτηριστική καράκα του τέλους του 15ου αι. Πιο πιστές είναι οι αναπαραστάσεις του Ισπανού ειδικού J. M. Martinez – Hidalgo, το οποίο παρουσιάζουν μια τρικάρτη καράκα με αρματωσιά έξι πανιών τετράγωνο πανί (σακολέβα) κάτω από το μπαστούνι, τρίγχο και γάμπια στο πλωριό ιστό, μαϊστρα και γάμπια στο μεσαίο μπαστούνι, τρίγχο και γάμπια στο πλωριό ιστό, μαϊστρα και γάμπια στο μεσαίο ιστό και λατίνι μετζάνας κάτι που συναντούμε σε πλοία μεταξύ 1450 και του 1650. Σε ορισμένες αναπαραστάσεις, όπως για παράδειγμα και σε αυτό το ομοίωμα, εμφανίζονται μόνο πέντε πανιά (χωρίς πλωριό γάμπια), κάτι που θα μπορούσε επίσης να είναι σωστό. Το λάθος σε αυτό το ομοίωμα είναι ότι τα κανόνια φαίνεται να πυροβολούν μέσα από μία στρογγυλή οπή στη μέση κάθε πλευράς.

Το *Santa Maria* θα μπορούσε να φέρει ένα ή δύο μικρά κανόνια για να κάνει σινιάλο, αυτά όμως θα έπρεπε να είναι τοποθετημένα στο κατάστρωμα, στη μέση του πλοίου και να πυροβολούν πάνω ή κάτω από την κουπαστή του παραπέτου. Το πρώτο πλοίο που γνωρίζουμε ότι είχε σκαρί με οπές για κανόνια και πυροβολούσε από τις πλευρές και όχι πάνω από αυτές, ήταν το αγγλικό πολεμικό πλοίο *Mary Rose*, το οποίο ναυπηγήθηκε το 1509 και ανακατασκευάστηκε το 1536. Ήταν επίσης και το πρώτο πλοίο που ανατράπηκε και βυθίστηκε το 1545, γιατί οι χαμηλές οπές για τα κανόνια ήταν ανοιχτές όταν πήρε κλίση λόγω αιφνιδίου ανέμου (σπηλιάδα). Το ίδιο συνέβη και στο μεγαλύτερο και μεταγενέστερο σουηδικό πλοίο *Vasa* το 1628.

SANTA MARIA - Αχροναβόγητο έργο Γ. Πηλατιά. Δωρέα Νίκου και Ηρώς Λω.

The Santa Maria is probably one of the most well-known ships in history, yet there is not much established information regarding its exact provenance. It was an old vessel, almost due for scrap which set sail with Christopher Columbus in August 1492. Five months later it sank on a reef on the high seas off the Hispaniola islands. Once it disintegrated, the ship's wood was used for building houses.

Owing to the fact that there is such sparse information on this type of vessel, the only fact one can gauge is that it was a classic late 15th century caravel. The observations made by Spanish expert J. M. Martinez-Hidalgo are more accurate; these include that it was a three-mast caravel, with six square sails (mizzens), below there are topsails and fore-rigs, topsails on the middle mast with rigs on the aft-mast, which were

common on ships between 1450 and 1650. In certain models, like this one, there are only five sails (no fore-rigging), which could have also been correct. This replica is inaccurate, in so far as the cannons fire out of a round hole, in the middle of each side. The Santa Maria was probably armed with one or two cannons, placed in the middle of the deck for signalling purposes, so that they could be fired above or below the ship's bulwark. The first known ship which had a keel with holes for firing cannons was the English warship The Mary Rose, which was built in 1509 and rebuilt again in 1536. It was also the first vessel to capsize and sink in 1545, because the holes for the cannons were placed too low and since they were open and due to sudden winds (cross squall), this caused the ship to list. The same fate met the larger Swedish vessel The Vasa, later on in 1628.

Ο Χριστόφορος Κολόμβος και η σχέση του με τη Χίο

Πορτραίτο του Χρ. Κολόμβου από τον Sebastiano del Piombo, 1519.
Δεξιά: Ο Χριστόφορος Κολόμβος υπέγραφε ως Χρο Ferens: ο φέρων το Χριστό = Χριστόφορος

·s.
·s. A ·s.
·s. M ·s.
ΧΡΟ FERENS

Υπάρχουν έλληνες και ξένοι ιστορικοί που πιστεύουν πως ο Χριστόφορος Κολόμβος ήταν Ελληνικής καταγωγής, Βυζαντινός ευγενής, δισύπατος της Κωνσταντινούπολης, που έφυγε λίγο πριν πέσει η Βασιλεύουσα όταν ήταν 14 ετών και κατόρθωσε να σωθεί με το θείο του ναύαρχο δισύπατο Γεώργιο Παλαιολόγο. Αφού ταξίδεψε επί χρόνια μαζί του έγινε πειρατής που χτυπούσε κυρίως τούρκους. Έτσι άρχισε η ναυτική σταδιοδρομία του και έφθασε να γίνει Ισπανός ναύαρχος.

Ερευνητές πιστεύουν πως ο Κολόμβος αγαπούσε πολύ τη Χίο, την οποία είχε επισκεφθεί αρκετές φορές. Αναφέρεται μάλιστα και η λεπτομέρεια πως κάθε φορά που προσέγγιζε τη μυροβόλο νήσο απολάμβανε από τη γέφυρα του πλοίου του την ευωδία από τα αρωματικά φυτά.

Στη Χίο φιλοξενούταν στη βίλα Ομήρου του Άντζελο Ιουστινιάνη Μπάνκα. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του συγκεντρωνε πληροφορίες για πέρα από το Γιβραλτάρ άγνωστη θάλασσα από Χιώτες ναυτικούς, ιδίως από τον πλοίαρχο Ανδρέα από το Βροντάδο μαζί με 3-4 συντρόφους του.

Στο χωριό Πυργί της Χίου υπάρχει Γενοβέζικο αρχοντικό που σε πέτρα αναφέρεται το όνομα του, ενώ το επίθετο Κολόμβος υπάρχει έως σήμερα σε πολλούς κατοίκους του χωριού.

Η διαμάχη για την καταγωγή του και για το αν ήταν ο πρώτος που ανακάλυψε την Αμερική μάλλον ποτέ δεν πρόκειται να εξακριβωθεί. Όπως και να έχει, ο Χριστόφορος Κολόμβος ήταν ένας θαρραλέος πρωτοπόρος εξερευνητής.

Christopher Columbus and his relationship with Chios

There are Greek and foreign historians who claim that Christopher Columbus was originally Greek and furthermore a Byzantine noble from Constantinople.

According to them, his life was saved aged 14 when he left the city, shortly before its surrender to the Ottomans, together with his uncle Admiral George Palaiologos. After travelling with him for seven years, Columbus became a pirate, attacking Turks mainly; this was the start of his seafaring career, which saw him rise up to become a Spanish admiral. If research is to be believed, Columbus visited Chios many times and he loved it. A small detail being that each time he approached the 'fragrant' island, he would stand on the ship's bridge, taking in the scent of its aromatic plants.

In Chios, he would stay in Homer's Villa, the home of Angelo Justiniani Bianca. During his time on the island with 3-4 of his crew, he would gather information from Chian sailors and from Captain Andreas from Vrondados, about the unknown sea beyond Gibraltar.

There is a Genoese villa in Pyrgi, Chios, with his name carved into the stone and in fact the surname 'Columbus' is shared by many of its residents even nowadays.

The controversy on whether Columbus was the first to discover America will never be resolved, but nevertheless he was a brave, pioneering explorer.

Νικόλαος Κωστή Λως 1919-2017

ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ ΣΤΟΝ ΒΡΟΝΤΑΔΟ ΤΗΣ ΧΙΟΥΣ στις 15 Ιανουαρίου 1919. Ήταν ο πέμπτος από τα έξι παιδιά, όλα αγόρια, του Βρονταδούση πλοιοκτήτη και ευεργέτη Κωστή Μ. Λω και της Μαρίας, το γένος Γεωργαντή. Τα άλλα αδέρφια του ήταν ο Ματθαίος, ο Τάσος, ο Δημήτρης, ο Γιώργης και ο Αντώνης.

Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε ανέμελα στο πατρικό σπίτι στον Βροντάδο. Αν και η παρατεταμένη πολιτική αστάθεια και οι βαθείς ναυτιλιακές κρίσεις του Μεσοπολέμου δοκίμαζαν σοβαρά την οικογενειακή επιχείρηση, ο καπετάν Κωστής και η σύζυγός του φρόντιζαν με τη νοικοκυρωσύνη και την ταπεινότητά τους να παρέχουν μία άνετη ζωή για την πολυμελή οικογένειά τους.

Καλός μαθητής, ο Νίκος αποφοίτησε από το φημισμένο Γυμνάσιο Χίου το 1935, σε ηλικία 16 ετών. Αμέσως μετά ακολούθησε, όπως ήταν ο κανόνας εκείνα τα χρόνια, η ναυτολόγησή του στο οικογενειακό φορτηγό πλοίο «Δελφίν» (6.500 τόννων dwt), προκειμένου να αποκτήσει γνώσεις και εμπειρίες από το ναυτικό επάγγελμα και τη ζωή στη θάλασσα, πολύτιμες για την μετέπειτα επαγγελματική του σταδιοδρομία. Στο πλοίο «Δελφίν» ο έφηβος Νίκος παρέμεινε επί τέσσερα συναπτά έτη μέχρι το 1939, τα οποία, σε συνδυασμό με ένα χρόνο εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας στο Cardiff της Ουαλίας, του απέδωσαν το δίπλωμα του ανθυποπλοιάρχου.

Η έκρηξη του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου βρήκε τον Νίκο Λω στην Αγγλία. Με κίνδυνο να εγκλωβιστεί στην Ευρώπη μέσα στη δίνη του πολέμου και με παρότρυνση του πατέρα του, ταξίδεψε με εμπορικό πλοίο στη Νέα Υόρκη όπου και εγκαταστάθηκε σαν σπουδαστής, φιλοξενούμενος αρχικά από συγγενείς του. Μετά από προκαταρκτικές σπουδές στη Νέα Υόρκη και παράλληλη εργασία σε εστιατόρια, ο Νίκος έγινε δεκτός στο MIT της Βοστώνης ως δευτεροετής φοιτητής στη σχολή μηχανολόγων ναυπηγών. Δεν πρόλαβε όμως να ολοκληρώσει παρά ένα εξάμηνο, διότι εν τω μεταξύ έληξε η

Η οικογένεια Κωστή Μ. Λω στην αρχή της δεκαετίας του '20. Στα γόνατα του πατέρα του ο μικρός Νίκος ντυμένος στα ναυτικά.

(Προσωπικό αρχείο Μ.Δ. Λω)

The family of Costis M. Los at the beginning of the 1920's. Leaning against his father's knees little Nicos in naval attire.

(M. D. Los personal archives)

NICOLAOS COSTI LOS (1919-2017)

Born on the 15th of January 1919 in Vrontados on the island of Chios, the fifth son of six of shipowner and benefactor of Vrontados, Costis M. Los, and Maria née Georgantis. His brothers were Matheos, Tassos, Dimitris, Giorgis and Antonis.

He passed his childhood years in his family's house in Vrontados. Although the prolonged political instability and the severe shipping crises between the two wars tested the family business, Captain Costis and his wife managed to offer their children a comfortable life. As he was a good student, Nicos graduated from the renowned then high school of Chios in 1935 at the age of 16. Thereafter he joined the family cargoship "Delfin" (6.500 dwt), as was customary at the time, in order to acquire knowledge and experience about the seaman's profession and life at sea, a trip that would prove crucial for his future career. On board the Delfin, where he remained for four consecutive years until 1939, a teenage Nicos was able to acquire the seaman's certificate and later on, after studying the English language in Cardiff, Wales for a year, he was able to acquire the 2nd Officer's diploma.

The break of the second World War, found Nicos in England. Fearing a possible blockade in Europe and prompted by his father, he travelled to New York on board a commercial vessel. There, with the support of his relatives, he was able to settle as a student.

Through his preliminary studies in New York, he worked as a waiter after which he was accepted in MIT Boston as a second year mechanical engineer/naval architect student. One semester later he was called to serve in the US army where he was offered a place in the Office of Strategic Services-OSS. After intense training and thanks to his Greek roots and knowledge of the Greek language, Nicos was sent to a village of Mount Pilion, in occupied Greece, where he served as the link between the local Greek resistance groups and the Allied Forces headquarters in Cairo until the withdrawal of the German forces. He was then transferred to Italy, where he was honorably discharged when the War ended, being awarded the Legion of Merit medal, the third in importance medal of the US army.

The situation in Europe after the war and especially in Greece, where the ongoing Civil War precluded any entrepreneurial activity from flourishing, forced many Greeks in shipping to restart their

αναβολή στρατεύσεώς του και κλήθηκε να υπηρετήσει στον Αμερικανικό Στρατό. Εκεί του έγινε πρόταση να συνεργασθεί με το Γραφείο Στρατηγικών Υπηρεσιών (Office of Strategic Services - OSS). Μετά από εντατικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και χάρις στην ελληνική καταγωγή και την άριστη γνώση της ελληνικής γλώσσας, ο Νίκος εστάλη σε ορεινό χωριό του Πηλίου, στην κατεχόμενη πλέον Ελλάδα, όπου μέχρι την αποχώρηση των γερμανικών στρατευμάτων κατοχής, αποτέλεσε τον σύνδεσμο μεταξύ των ελληνικών αντιστασιακών ομάδων της περιοχής και του συμμαχικού Αρχηγείου στο Κάιρο. Ακολούθησε η μετάθεσή του στην Ιταλία μετά την απόβαση των Συμμάχων και η εύφημη αποστρατεία του με το παράσημο της «Λεγεώνας της Τιμής» (Legion of Merit), το τρίτο τη τάξει μετάλλιο του Αμερικανικού Στρατού.

Η κατάσταση στην Ευρώπη μετά τον όλεθρο του Πολέμου και ιδιαίτερα στην Ελλάδα, όπου ο Εμφύλιος Πόλεμος απέκλειε κάθε επιχειρηματική κίνηση, είχαν εξαναγκάσει πολλούς Έλληνες που δραστηριοποιούνταν στη Ναυτιλία, να επανακινήσουν τις επιχειρήσεις τους από άλλα ναυτιλιακά κέντρα, κυρίως τη Νέα Υόρκη. Το τέλος του πολέμου βρήκε τον Νίκο Λω ακριβώς εκεί, στον τόπο απ' όπου έμελλε να ξεκινήσει μαζί με τα αδέρφια του την ανοικοδόμηση της οικογενειακής επιχείρησης (ο μεγαλύτερός του αδελφός Ματθαίος είχε εν τω μεταξύ βρει τραγικό θάνατο κατά το βομβαρδισμό του πλοίου του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού «Wiril» μέσα στο λιμάνι της κατοχικής Χίου στις 7/2/1944). Το έναυσμα δόθηκε με την αγορά δύο από τα 100 «ευλογημένα» Λίμπερτυς. Ακολούθησε η αγορά και άλλων του ίδιου τύπου μέχρι που ήρθε, τη δεκαετία του '50, η ώρα των ναυπηγήσεων σε Βρετανικά και στη συνέχεια σε Ιαπωνικά ναυπηγεία. Όταν ωρίμασαν οι συνθήκες για την επάνοδο της ναυτιλιακής δραστηριότητας στην Ελλάδα, τα αδέρφια ίδρυσαν το 1961 τη «Βροντάδος Ναυτική ΕΠΕ» στον Πειραιά, που έμελλε να είναι και η μόνιμη έδρα της οικογενειακής επιχείρησης.

Παράλληλα με την αφοσίωση του στα ναυτιλιακά έργα, ο Νίκος Λω είχε έμφυτη τη διάθεση της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο. Ιδρύοντας μαζί με τα αδέρφια του Κοινωνοφελές Ίδρυμα, μεταμόρφωσε από το 1960 μία παραλία στον Βροντάδο σε πλήρως οργανωμένη πλάζ με όλες τις ανέσεις για τους λουόμενους καθώς και με συγκρότημα ναυαθλητικών εγκαταστάσεων και χώρων εστίασης, τον πασίγνωστο Όρμο Λω. Ο ερχομός του τη δεκαετία του '60 στην, παρθένα μέχρι τότε, ακτή Μαύρα Βόλια στον Εμπορείο προκειμένου να χτίσει εκεί το εξοχικό του, δημιούργησε μία σχέση στοργής προς το τοπικό στοιχείο, που ξεκίνησε με την ανάδειξη της παραλίας και την προστασία της από κάθε λογής «τουριστική» επιβουλή, για να επεκταθεί στη συνέχεια στο κοντινό Πυργί, όπου κτίσθηκε με δαπάνες του το τοπικό Δημοτικό Στάδιο. Ο ευεργέτης Νίκος Λως πάντα εύρισκε τον τρόπο να καλύπτει ανάγκες των συνανθρώπων του, αφήνοντας παντού διακριτικά και αθόρυβα το χνάρι του: στη Μητρόπολη, το Νοσοκομείο, το Πανεπιστήμιο, τη Στρατιωτική Διοίκηση, την Πυροσβεστική μέσα στην Πόλη της Χίου και ποιος ξέρει σε πόσα νοικοκυριά, πολιτιστικές και κοινωνικές οργανώσεις σε ολόκληρο το νησί. Κορυφαία προσφορά του στην πολιτιστική ανάταση της γενέτειρας το Ναυτικό Μουσείο Χίου, του οποίου υπήρξε ιδρυτής και μεγάλος χορηγός.

Ο Νίκος Λως νυμφεύτηκε την Ηρώ, το γένος Φαφαλιού, με την οποία ευτύχησε να αποκτήσει δύο παιδιά, τη Μαρία και τον Κωστή και έξι εγγόνια. Η σύζυγός του απετέλεσε υπόδειγμα αφοσιωμένης συντρόφου και συμπαραστάτιδας σε κάθε δυσκολία.

Μετά από γόνιμη και ευλογημένη διαδρομή, ο Νίκος Λως έφυγε από τη ζωή στις 9 Απριλίου 2017, ανήμερα των Βαΐων.

Ματθαίος Δ. Λως
Κηφισιά 21/5/17

businesses in other shipping centers, away from their homeland. New York was the most prominent choice and it was from there that Nicos along with his brothers, would revive the family business after the end of the war (the elder brother Matheos had already died tragically during the air raid of the Red Cross relief vessel "Wiril" in the Port of Chios on 7/2/1944). The restart was made with the purchase of 2 of the 100 "blessed" Liberties. The purchase of other similar ships followed, until in the 50's the time had come to build new ships in Britain and later in Japan. When the circumstances were ripe, the brothers were able to continue their activity in Greece, where Vrontados Shipping Company Ltd was founded in Piraeus.

Apart from his devotion to the shipping sector, Nicos always had a calling for charity. In 1960 he and his brothers transformed a seaside area in Vrontados, turning it into a fully equipped beach with a sports complex and restaurant/event hall through a non-profit foundation. It was named "Ormos Lo" (literal translation: Los Bay). The Sixties found him building strong emotional ties with a particular area of Chios, Mavra Volia, a unique beach famous for its black pebbles. He would strive to keep the beach and surrounding

area as unspoilt as it was when he first visited to build his summer home, safeguarding it against touristic exploitation. The nearby village of Pyrgi is the site of the Municipal Stadium that was built with his own funds. The greatest significance for the cultural elevation of the island was that of the Maritime Museum of Chios, of which he was the founder and a major sponsor. Nicos Los the benefactor, always found a way to tend to his fellow man's needs leaving little to no traces of his kind deeds behind. His spirit lives on all over Chios in the Cathedral, the Hospital, the University, the Military Command, the Fire Brigade and who knows in how many households, cultural and social welfare organizations.

Married to Ero, née Fafalios, his devoted wife and invaluable companion in difficult times, father of two children and grandpa to six grandchildren, Nicos Los had a blessed and fruitful journey in life, that reached its end on the 9th of April, 2017 on Palm Sunday.

Translated by Dimitris M. Los
Piraeus, 26.05.2017

ΝΕΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Ο ΡΟΤΑΡΙΑΝΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΧΙΟΥ ΤΙΜΗΣΕ ΤΟΝ ΕΦΟΠΛΙΣΤΗ Π. ΤΣΑΚΟ ΣΤΟ Ν. ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΙΟΥ

Τη Δευτέρα 19 Σεπτεμβρίου 2016, στον αύλειο χώρο του Ναυτικού Μουσείου, ο Ροταριανός Όμιλος Χίου «ΕΞΑΝΤΑΣ» τίμησε με αναμνηστική πλακέτα τον Καπ. Παναγιώτη Τσάκο για την κοινωφελή προσφορά του στη Χίο μέσω των Ιδρυμάτων «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΣ» στη Χίο και «ΣΤΕΓΗ της ΜΑΡΙΑΣ» στα Καρδάμυλα.

THE ROTARY CLUB OF CHIOS HONOURED THE SHIPOWNER CAPT. PANAGIOTIS TSAKOS AT THE CHIOS MARITIME MUSEUM
On Monday 19th September 2016, the Rotary Club of Chios "EXANDAS" honoured Capt. Panagiotis Tsakos in the Maritime Museum's courtyard with a commemorative plaque for his contribution to public welfare in Chios through the 'Maria Tsakos' Foundation and 'Maria's House' in Kardamyli.

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ «ΤΑ ΚΑΡΑΒΑΚΙΑ ΤΩΝ ΕΥΧΩΝ»

«Τα караβάκια των ευχών», είναι ο τίτλος της φωτογραφικής έκθεσης που πραγματοποιεί το Ναυτικό Μουσείο Χίου σε συνεργασία με τον Τομέα Σχολικών Δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου.

Πρόκειται για μία φωτογραφική καταγραφή που θυμίζει σε όλους το πλούσιο φορτίο των συμβολισμών που φέρει το «καράβι» στην τοπική λαϊκή εθιμική ζωή και, παράλληλα, αποτελεί το επιστέγασμα μιας τριετούς προσπάθειας από τα Γυμνάσια και τα Λύκεια του νησιού να συνεχίσουν το έθιμο των καλοχρονιάτικων караβιών της Πρωτοχρονιάς, με ευφάνταστες κατασκευές από υλικά «ταπεινά» ή και απρόβλεπτα.

PHOTOGRAPHY EXHIBITION 'THE SHIPS OF WISHES'
'The Ships of Wishes' is the title of the photographic exhibition held at the Chios Maritime Museum in co-operation with the senior school authorities of Chios.

The exhibition is a photographic record of the rich symbolism which a 'ship's cargo' brings to traditional local life. It is also the culmination of three years' effort by the High Schools and Lyceums of Chios to continue the tradition of making model ships for New Year to bring in the year's luck and hope, most of these are very imaginative creations using very ordinary or unusual items.

ΑΠΩΛΕΙΑ

Τρεις αξιόλογοι άνθρωποι, έφυγαν από τη ζωή τον περασμένο Δεκέμβριο, Απρίλιο και Μάιο αντίστοιχα. Πρόκειται για τους Πόπη Ρωμανού, Αναστασία Λω και Δημήτρη Χατζηπατέρα. Και οι τρεις υπήρξαν από τους αρχικούς δωρητές και συνέβαλαν και εκείνοι για τη δημιουργία του μουσείου. Ο πρόεδρος και το Δ.Σ. εξέδωσαν ψήφισμα όπου και τόνισαν την προσφορά τους στο Μουσείο και την αγάπη τους για τη Χίο.

OBITUARIES

Three highly regarded members of the community passed away last December, April and May respectively, Poppy Romanos, Anastassia Los and Dimitris Hadjipateras. All three were amongst the original donors who took part in the creation of the Museum. The Chairman and governing body put forward a motion in highlighting their contribution to the Museum and their love of Chios.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Την Πέμπτη 25 Αυγούστου 2016 το Μουσείο, σε συνεργασία με το τμήμα αιμοδοσίας του Σκυλίτσειου Νοσοκομείου Χίου διοργάνωσε εθελοντική αιμοδοσία για την υποστήριξη ασθενών που η ζωή τους είναι εξαρτημένη από μεταγγίσεις αίματος. Η αιμοδοσία έγινε εις μνήμη του καπ. Μάρκου Γλύκα.

BLOOD DONATION

On Thursday 25th August, the Chios Maritime Museum organised volunteer blood donations, in conjunction with the blood donor centre of the Skylitseio Hospital in Chios, to support patients whose lives depend on blood transfusions. This was done in memory of the late Capt. Markos Glykas.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΑΠΟΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

Παρουσία των τοπικών αρχών, σπουδαστών της Ακαδημίας Πλοιάρχων αλλά και πολύ κόσμου, πραγματοποιήθηκε από την Περιφερειακή Ενότητα Χίου, στο Ναυτικό Μουσείο, η καθιερωμένη εκδήλωση για την Ημέρα Μνήμης για τους Απολεσθέντες Ναυτικούς Ε. Ν. της Πολεμικής Περιόδου 1939-1945.

MEMORIAL SERVICE FOR MISSING SEAFARERS

The Regional Association of Chios organised the well-established Memorial Day for missing World War II Merchant Navy seafarers (1939-1945), which was attended by the local authorities, students of the Naval Officers Academy and many others.

ΠΩΛΗΣΗ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΩΝ

Στο ισόγειο του μουσείου λειτουργείπωλητήριο αναμνηστικών ειδών και βιβλίων.

SALE OF SOUVENIRS AND BOOKS

The Museum operates a shop on the ground floor, selling souvenirs and books.

«Ημερολόγιο Κατασρώματος»

ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΙΟΥ | EVENTS HELD AT THE MARITIME MUSEUM OF CHIOS

ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

Η ιστοσελίδα του Μουσείου www.chiosnauticalmuseum.gr ανανεώθηκε και συμβάλει στην ανάδειξη και διάδοση των εκθεμάτων και των δραστηριοτήτων του μουσείου.

RENEWED WEBSITE www.chiosnauticalmuseum.gr

The Museum's website has been renewed. With reports on all the Museum's activities, a useful aid to developing and spreading information about the museum.

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Κάθε χρόνο μαθητές, πρόσκοποι, φοιτητές από Ελλάδα και το εξωτερικό επισκέπτονται το Μουσείο και ενημερώνονται για τη ναυτική ιστορία του τόπου μας μέσα από τα εκθέματά του.

GROUP VISITS

Every year the Maritime Museum organises school visits, in cooperation with Chios' schools, giving children a chance to take a journey into the island's rich nautical history.

Το Ναυτικό Μουσείο της Χίου παρέχει τους χώρους του σε σωματεία, οργανισμούς και φορείς για τη δημιουργία ποικιλοποικιλών εκδηλώσεων, ομιλιών, συνεδριών κτλ. Επίσης μπορούν να διαφημιστούν στις σελίδες του «Ναυτίλου» και στην ιστοσελίδα του μουσείου.

The Chios Maritime Museum is available for hire to organisations and events co-ordinators for cultural gatherings, lectures, conferences etc. These events can also be advertised in the 'Nautilus' newsletter and on the museum's website.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΛΛΑΣ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»

Η περιβαλλοντική ομάδα του Γυμνασίου Βροντάδου, με υπεύθυνους καθηγητές τους Αντώνη Νικολάου και Άρτεμη Καστάνια, πραγματοποίησε εκπαιδευτικό πρόγραμμα αφιερωμένο στη συμπλήρωση 70 ετών από την απόκτηση των πρώτων 100 Λίμπερτυ, των πλοίων και των ανθρώπων που συνέβαλλαν στην αναγέννηση της μεταπολεμικής εμπορικής μας ναυτιλίας και οικονομίας. Στο πλαίσιο του προγράμματος, στη βιβλιοθήκη του μουσείου πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με συνταξιούχους ναυτικούς που είχαν υπηρετήσει σε πλοία τύπου Λίμπερτυ.

THE 'HELLAS-FREEDOM' PROGRAMME

The environmental group from the High School of Vrontados, together with their teachers Anthony Nikolaou and Artemis Kastania, organised an educational programme to mark the 70 years of the acquisition of the first of the 100 Libertys, focussing on the ships and the people who participated in the regeneration of our post-war merchant navy and economy. As part of the programme, interviews were conducted in the Museum's library, with former seafarers who had served on Liberty-type vessels.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΗΡΩΣ ΛΩ

Με ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. του Ναυτικού Μουσείου, εις μνήμη του Νικολάου Κ. Λω, πρώτου προέδρου και μεγάλου ευεργέτη τόσο του μουσείου όσο και ολόκληρης της Χίου, αποφασίστηκε να δοθεί ως ελάχιστο φόρο τιμής σε αίθουσα του μουσείου το όνομά του, μαζί με της αγαπητής συζύγου, που και οι δύο πρόσφεραν τα μέγιστα για την άρτια οργάνωση και λειτουργία του μουσείου. Το Δ.Σ. του Ναυτικού Μουσείου εκφράζει επίσης τις ευχαριστίες του σε όσους προσέφεραν στη μνήμη του Ν. Κ. Λω, σε ευαγή ιδρύματα της Χίου.

THE 'NICOS & ERO LOS' EXHIBITION ROOM

The governing body of the Maritime Museum decided unanimously that in memory of Nicholas C. Los and as a small token of honour an exhibition room would be named after him and his wife, who both gave their all in the organisation and operation of the museum. Nicos C. Los was the museum's first Chairman but also its great benefactor and his generosity extended to all of Chios. The governing body of the Maritime Museum wishes to thank all those who made donations to various charitable organisations in Chios, in memory of N. C. Los.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΑΛΙΑΡΗ

Ο Χριστόφορος Σαλιάρης (1924-2007), πλοίαρχος εμπορικού ναυτικού καταγόταν από τον Βροντάδο της Χίου από παραδοσιακή ναυτική οικογένεια. Όλοι οι πρόγονοι του ασχολούνταν με τη ναυτιλία· στην αρχή ως ναυτικοί και αργότερα ως πλοιοκτήτες, αφού κατόρθωσαν να αποκτήσουν το δικό τους στόλο στα τέλη του προηγούμενου αιώνα.

Η αγάπη του για τη Χίο εκφράστηκε έμπρακτα με δωρεά προς το μουσείο προσωπικών αντικειμένων από τα πλοία που είχε ταξιδέψει, οικογενειακά κειμήλια καθώς και ομοιώματα πλοίων που ο ίδιος είχε κατασκευάσει.

Άξιος συνεχιστής της αγάπης του για τη ιδιαίτερη πατρίδα του, ο αδελφός του Παύλος Σαλιάρης, που, μαζί με την οικογένειά του, πρεσβεύει επάξια με τα λόγια και τις πράξεις του τα ιδεώδη του Ναυτικού Μουσείου.

THE CHRISTOPHER SALIARIS' COLLECTION

Christopher Saliaris (1924-2007) was a merchant navy captain, born into a traditional nautical family from Vrondados, Chios. All his ancestors were in shipping, originally as seafarers and later on as shipowners, owning their own vessels at the end of the last century.

The donation he made to the Maritime Museum, demonstrates his love of Chios. Consisting of personal artefacts from ships he had travelled in, as well as models of ships he had made himself.

His brother Paul Saliaris, together with his family, maintains this love of his native island and the ideals of the Maritime Museum, by continuing this worthy endeavour through his words and deeds.

SS DIMITRIOS PATERAS

Undated, Aristidis Glykas

A typical painting of the 2,434 gross ton carrier steamship, built in June 1890, at the Bartram, Haswell & Co. shipyard in Sunderland, England (catalogue. no. 143). She was built by Wilkie & Turnbull and owned by C. Thurnbull & Co. in 1895, who initially named it LYELL and sailed it under a British flag.

In 1913, the vessel was brought by Anastassios D. Pateras, the owner of the house which accommodates the Nautical Museum. It was re-named DIMITRIOS PATERAS and under a Greek flag. It was the first ship brought by Anastassis Pateras, with a loan of 7,000 pounds from the Michalinos company. It was registered in Piraeus and remained under his ownership till 1917, when it was sold to A. A. Kallinikos.

According to Andreas G. Lemos' book 'Chronicle of the Oinoussians', John M. Lyras also had interests in the vessel. In addition, it was also the last Oinoussian-owned ship before World War II. In 1922 it was re-named the SKRA and it was then sold to George Groman in 1927 (managed by M. Steriotis), who named it ISMINI. In 1937, it was brought by Ismini Steamship Co and managed by N.D. Kotzias. On November 15th 1937, whilst on a voyage from Setubal, Portugal to Rouen, France, the vessel sent out an SOS signal, due to a leak in its ketch. It called at the port of Leixoes in Portugal to discharge and was towed to Lisbon to be sold for scrap locally.

G. Foustanos

Σε αυτόν τον αχρονολόγητο πίνακα του Αρ. Γλύκα εικονίζεται το φορτηγό ατμόπλοιο «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ»

Φορτηγό πλοίο, 2.434 gross tons, κατασκευάστηκε τον Ιούνιο του 1890 στα βρετανικά ναυπηγεία Bartram, Haswell & Co., Sunderland (αριθ. Κατ. 143). Αρχικό όνομα LYELL, πλοιοκτήτες Wilkie & Turnbull, βρετανική σημαία. Το 1895 περιήλθε στην C. Thyrbull Co. Το 1913 αποκτήθηκε από τον Αναστάσιο Δ. Πατέρα, μετονομάστηκε DIMITRIOS PATERAS και ύψωσε ελληνική σημαία. Ήταν το πρώτο πλοίο που αγοράστηκε από τον Α. Πατέρα με δάνειο ύψους 7.000 λιρών από το γραφείο Μιχαλινού. Νηολογήθηκε στον Πειραιά και παρέμεινε στην πλοιοκτησία του έως το 1917 όποτε πουλήθηκε στον Α. Α. Καλλινίκο. Σύμφωνα με τα γραφόμενα από τον Ανδρέα Λαιμό, στο βιβλίο του «Χρονικό των Οινουσσών», στο πλοίο συμμετείχε και ο Ιωάννης Μάρκου Λύρας. Ήταν επίσης το τελευταίο που αποκτήθηκε από Οινούσιους πριν τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το 1922 μετονομάστηκε σε SKRA. Το 1927 πουλήθηκε στον Γεώργιο Γκρώμαν (Μ. Στεριώτης, διαχειριστής) και μετονομάστηκε ISMINI. Το 1937 αγοράστηκε από την Ismini Steamship Co. (Ν. Δ. Κοτζιάς, διαχειριστής). Στις 15 Νοεμβρίου 1937, εξέπεμψε SOS ενώ ταξίδευε από το Setubal στη Rouen λόγω διαρροής σε κύτος του. Κατέπλευσε στο Leixoes για εκφόρτωση και ακολούθως ρυμουλκήθηκε στη Λισαβόνα όπου πουλήθηκε σε τοπικούς διαλυτές.

Γ. Φουστάνος

Μουσική Βραδιά με την Athenian Rhapsody και τη Χορωδία Ενηλίκων του Λ.Π.Ο. Χίου «Λέων Αλλάτιος»

Το κουαρτέτο εγχόρδων Athenian Rhapsody. Από αριστερά: Ραλλία Μαρίνα και Στέλλα Ζιοπούλου στα βιολιά, Πάρης Ροζάκης στη βιόλα και Μιχαήλ Κοντός στο τσέλο.
The String Quartet Athenian Rhapsody. From left to right: Rallia Marina and Stella Ziopoulos on violin, Paris Rozakis on viola and Michael Kontos on cello.

Το Ναυτικό Μουσείο Χίου φιλοξένησε μια μουσική βραδιά, με ένα απολαυστικό ρεπερτόριο από το κουαρτέτο εγχόρδων Athenian Rhapsody και τη Χορωδία Ενηλίκων του Λ.Π.Ο Χίου «Λέων Αλλάτιος».

Οι τέσσερις μουσικοί ψυχαγόησαν το κοινό με ένα ευχάριστο πρόγραμμα το οποίο αποτελείται από κλασική μουσική, τζαζ, τανγκό, ποπ τραγούδια και ροκ, καθώς και κομμάτια μουσικής από ταινίες του Χόλιγουντ. Το Athenian Rhapsody αποτελείται από δύο παίκτες βιολιού, έναν της βιόλας και έναν τσελίστα. Ακολούθησαν οι κυρίες και κύριοι της Χορωδίας «Λέων Αλλάτιος», που ολοκλήρωσαν τη συναυλία με κυρίως τραγούδια του Χατζιδάκι και Θεοδωράκη σχετικά με το φεγγάρι – πολύ κατάλληλη επιλογή για μια φεγγαρόλουστη καλοκαιρινή νύχτα στη Χίο.

Musical Evening with Athenian Rhapsody and the Leon Allatios Choir

AUGUST 2016

The Chios Maritime Museum provided a distinctive background to a musical evening, where many were welcomed to hear a varied repertoire from string quartet Athenian Rhapsody and the singers of the Leon Allatios Senior Choir. The four musicians, two violinists, a viola player and cellist entertained the audience with a wide-ranging and enjoyable programme of classical music, jazz pieces, tangoes, pop and rock as well as showtunes from Hollywood films. They were followed by the ladies and gentlemen of the Leon Allatios Choir, who rounded the concert off with a medley of mainly Hadjidakis and Theodorakis songs on the theme of moonlight and the moon – very appropriate for a moonlit summer night in Chios.

FAFALIOS SHIPPING S.A.

FAFALIOS SHIPPING S.A.

35 - 39, Akti Miaouli, GR-185 35 Piraeus - Greece

Tel: +30 210 4292268 Fax: +30 210 4292271 E-mail: fafpir@fafalios.com

Vrontados S.A.

11, Akti Miaouli, Piraeus, 185 35

Tel.: 210 4114491, Fax: 210 4222328, 4138360

E-mail: vrontados@vrontados.com.gr website: www.vrontados.com.gr